

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων
Περιφερειακή Δ/ση Π/θμιας & Δ/θμιας
Εκπ/σης Κεντρικής Μακεδονίας
Δ/ση Δ/θμιας Εκπ/σης Ανατ. Θεσ/νίκης

1^ο ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΟ ΓΕΛ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ «Μανόλης Ανδρόνικος»
ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ 30, Τ.Κ. 544 53, Τηλ. & Fax: 2310 908700
Mail: 1peir.lyk.thess@gmail.com
Ιστοσελίδα: <http://1lyk-peir-thess.thess.sch.gr/>

ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ 1^{ου} ΜΑΘΗΤΙΚΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ (ΑΡΧΑΙΑΣ ΚΑΙ ΝΕΑΣ) ΓΙΑ ΤΑ ΛΥΚΕΙΑ - LEXIGAME

Το 1^ο Πειραματικό ΓΕΛ Θεσσαλονίκης «Μανόλης Ανδρόνικος» διοργανώνει τον **1^ο Μαθητικό Διαγωνισμό Ελληνικής Γλώσσας (Αρχαίας και Νέας) - LEXIGAME**. Ο διαγωνισμός απευθύνεται σε μαθητές/τριες και των τριών τάξεων του Γενικού Λυκείου όλων των σχολείων (δημόσιων – ιδιωτικών) του Νομού Θεσσαλονίκης και τελεί υπό την επιστημονική εποπτεία του Ινστιτούτου Νεοελληνικών Σπουδών – Ιδρύματος «Μανόλη Τριανταφυλλίδη». Η διεξαγωγή του έχει εγκριθεί από το ΕΠΕΣ του 1^{ου} Πειραματικού ΓΕΛ Θεσ/νίκης «Μ. Ανδρόνικος» (πράξη 2/05-7-2018), τη Διοικούσα Επιτροπή Πρότυπων και Πειραματικών Σχολείων (πράξη 8/2017, θέμα Γ1.5) και το ΙΕΠ (με το υπ' αριθμ. 13410/18-12-2018 (αρ. πρωτ. ΥΠΠΕΘ 218401/Δ6/19-12-2018) έγγραφό του).

Ο διαγωνισμός θα διεξαχθεί το **Σάββατο 06 Απριλίου 2019** στις εγκαταστάσεις του Σχολείου, στην οδό Κλεάνθους 30 (όπισθεν ΟΤΕ, Παπάφη), κατά τις ώρες: **11.00-14.00**.

Στόχοι Διαγωνισμού

- η εμβάθυνση στην κατανόηση της δομής της αρχαίας ελληνικής γλώσσας
- η προσέλκυση του ενδιαφέροντος των μαθητών για την αρχαία ελληνική γλώσσα μέσα από ασκήσεις που ξεφεύγουν από το τυπικό πλαίσιο αξιολόγη-

σης του μαθήματος στο Λύκειο και καλλιεργούν τη δημιουργική και κριτική σκέψη των μαθητών

- η προσέγγιση της αρχαίας ελληνικής γλώσσας με όρους προσέγγισης μιας ζωντανής γλώσσας
- η συνειδητοποίηση της βαθιάς σύνδεσης της αρχαίας και της νέας ελληνικής κυρίως όσον αφορά το λεξιλόγιο
- η κατανόηση των αλλαγών που συντελέστηκαν στην ελληνική γλώσσα από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα κυρίως στο επίπεδο της μορφολογίας και της σημασιολογίας
- η επαφή των μαθητών με παλαιότερες μορφές της γλώσσας μας καθώς και με τις επιβιώσεις της αρχαίας ελληνικής στο λόγιο επίπεδο της νεοελληνικής γλώσσας
- η ανίχνευση της ικανότητας των μαθητών να κατανοούν το περιεχόμενο αδιδακτων αρχαίων ελληνικών κειμένων από το πρωτότυπο, χωρίς κατ' ανάγκην να ασκούνται στη διαδικασία της μετάφρασης

Όροι διαγωνισμού

- Στον Διαγωνισμό Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας δικαίωμα συμμετοχής έχουν όλοι οι μαθητές/τριες της Α, Β' και Γ' Γενικού Λυκείου όλων των δημόσιων και ιδιωτικών σχολείων του Νομού Θεσσαλονίκης.
- Ο διαγωνισμός θα διεξαχθεί το **Σάββατο 06 Απριλίου 2019**, στις εγκαταστάσεις του 1^{ου} Πειραματικού ΓΕΛ Θεσσαλονίκης «Μανόλης Ανδρόνικος», στην οδό Κλεάνθους 30 (όπισθεν ΟΤΕ, Παπάφη). Ώρα προσέλευσης μαθητών και συνοδών καθηγητών/τριών: 10.15-10.45 π.μ.
- Η καταληκτική προθεσμία υποβολής αίτησης ενδιαφέροντος από τα σχολεία είναι η **17^η Μαρτίου 2019**. Οι αιτήσεις συμπληρώνονται ηλεκτρονικά ως εξής:
  - α) μία αίτηση από τον υπεύθυνο καθηγητή
<https://goo.gl/forms/dvB1i6ubUbbbG81B3>
  - β) μία αίτηση από τον κάθε μαθητή που επιθυμεί να λάβει μέρος
<https://goo.gl/forms/lQlbNeLAUGq8hnWk1>

- Ο διαγωνισμός θα διεξαχθεί σε δύο φάσεις, που θα υλοποιηθούν την ίδια μέρα: μία **ατομική (Α Φάση)** και μία **ομαδική (Β Φάση)**.

Α Φάση

- Η **ατομική φάση** αποτελεί έναν γραπτό διαγωνισμό για την αρχαία ελληνική γλώσσα. Κάθε σχολείο μπορεί να συμμετάσχει στη φάση αυτή με όσους μαθητές το επιθυμούν.
- Η διάρκειά της είναι 1 ½ ώρα.
- Μπορούν να συμμετέχουν όσοι μαθητές επιθυμούν από κάθε σχολείο και κάθε τάξη.
- Για τη διασφάλιση της εγκυρότητας και αξιοπιστίας της γραπτής δοκιμασίας της Α Φάσης, η αξιολόγηση των γραπτών κειμένων των μαθητών/τριών θα γίνει κατά το πρότυπο των Πανελληνίων Εξετάσεων. Για τον σκοπό αυτό μετά την ολοκλήρωση της εξέτασης και κατά την παράδοση των γραπτών των διαγωνιζόμενων τα προσωπικά τους στοιχεία (ονοματεπώνυμο, σχολείο κ.λπ.) θα καλυφθούν με αδιαφανή αυτοκόλλητα και δεν θα είναι γνωστά στους αξιολογητές.
- Οι μαθητές/-τριες της Α Φάσης θα εξεταστούν σε ξεχωριστά θέματα ανά τάξη, προσαρμοσμένα στις απαιτήσεις του μαθήματος των Αρχαίων Ελληνικών ανά τάξη.

Τύπος θεμάτων Α Φάσης

Τα θέματα του γραπτού διαγωνισμού:

- Θα ανταποκρίνονται στο γνωστικό επίπεδο των μαθητών/τριών κάθε τάξης του Γενικού Λυκείου.
- Θα στοχεύουν στην ανάδειξη του βαθμού κατανόησης του δοθέντος αρχαίου κειμένου από τους διαγωνιζόμενους· για τον λόγο αυτό δεν θα ζητηθεί μετάφραση, αλλά οι διαγωνιζόμενοι θα πρέπει να απαντήσουν σε ερωτήσεις κατανόησης αναφορικά με το δοθέν αρχαίο κείμενο. Στις ερωτήσεις αυτές αξιολογείται τόσο η σωστή απόδοση του περιεχομένου του δοθέντος αρχαίου κειμένου όσο και η σωστή χρήση της νέας ελληνικής.
- Θα περιέχουν τύπους ασκήσεων, μέσω των οποίων θα επιδιώκεται η αποτίμηση του βαθμού αρχαιογλωσσίας των μαθητών/τριών. Αυτό σημαίνει ότι δεν θα συμπεριληφθούν ασκήσεις που προωθούν τον παθητικό τρόπο πρόσκτησης

της γνώσης (χρονικές αντικαταστάσεις κ.ά), αλλά θα επιδιωχθεί ο έλεγχος του βαθμού στον οποίο οι μαθητές/τριες έχουν κατακτήσει τη δομή του αρχαίου ελληνικού λόγου και είναι σε θέση να προχωρήσουν σε συγκρίσεις και αντιστοιχίση με τη δομή της νέας ελληνικής. Ως εκ τούτου τα θέματα θα περιλαμβάνουν: α) ερωτήσεις κατανόησης, β) ασκήσεις δομολειτουργικού χαρακτήρα ή/και συμπλήρωσης κενών (ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στη χρήση των πλαγίων πτώσεων ως αντικειμένων ρημάτων, ονοματικών ή επιρρηματικών προσδιορισμών, στη λειτουργία και τη σύνταξη του απαρεμφάτου και της μετοχής, την εκφορά των επιρρηματικών προσδιορισμών μέσω εμπρόθετων προσδιορισμών, στη χρήση των εγκλίσεων σε κύριες και δευτερεύουσες προτάσεις), γ) ασκήσεις μεταφοράς σύντομων περιόδων από τη Νέα Ελληνική στην Αρχαία (για τη Γ Λυκείου) και δ) ασκήσεις μετασηματιστικού χαρακτήρα, όπως: μετατροπή μιας φράσης από τον έναν αριθμό στον άλλο (για την Α Λυκείου), μετατροπή του χρόνου του ρήματος της κύριας πρότασης και συνακόλουθες αλλαγές στα ρήματα των εξαρτώμενων από αυτήν δευτερευουσών προτάσεων (Β Λυκείου), μετατροπή από την ενεργητική στην παθητική φωνή (Β Λυκείου), μετατροπή από ευθύ σε πλάγιο λόγο και το αντίστροφο (Γ Λυκείου).

Β Φάση

- Η **ομαδική φάση** αποτελεί ένα ζωντανό παιχνίδι γλώσσας (LEXIGAME) που εστιάζει στην κατανόηση κειμένων παλαιότερων φάσεων της ελληνικής γλώσσας και στην εμπάθυνση στο λεξιλογικό και εκφραστικό δυναμικό της νεοελληνικής γλώσσας.
- Στην ομαδική φάση κάθε σχολείο (από αυτά που συμμετείχαν και στην ατομική φάση) συμμετέχει με μία ομάδα 2-4 μαθητών οποιασδήποτε τάξης **από αυτούς που διαγωνίστηκαν και στην ατομική φάση**. Αν στην ατομική φάση συμμετείχε ένας μαθητής μόνο από ένα σχολείο, εννοείται πως το σχολείο αυτό δεν παίρνει μέρος στην ομαδική φάση.
- Οι μαθητές κάθε ομάδας καλούνται να απαντήσουν σε μια σειρά από ερωτήσεις που προβάλλονται στον διαδραστικό πίνακα της αίθουσας μέσα σε συγκεκριμένο για κάθε ερώτηση/δραστηριότητα χρόνο και λαμβάνουν τις αντίστοιχες μονάδες για κάθε σωστή απάντηση ή/και αφαιρούνται μονάδες για κάθε λανθασμένη. Οι μαθητές κατατάσσονται στο τέλος της Φάσης σε αξιο-

λογική σειρά με βάση το σύνολο των μονάδων που συγκέντρωσαν από όλες τις ερωτήσεις/δραστηριότητες.

Τύπος θεμάτων Β Φάσης

Στο παιχνίδι γλώσσας της Β Φάσης περιλαμβάνεται μια σειρά από δοκιμασίες, όπως:

α) μεταφορά τύπων (από ένα απόσπασμα νεοελληνικού κειμένου σε καθαρεύουσα ή αρχαϊζουσα) στη δημοτική

β) κατανόηση λόγιων εκφράσεων της νέας ελληνικής που προέρχονται από την αρχαία ελληνική (αντίστοιχο κεφάλαιο υπάρχει στο εγχειρίδιο των Γλωσσικών Ασκήσεων)

γ) σταυρόλεξο

δ) αναζήτηση της κατάλληλης λέξης που λείπει από μια φράση με βάση την ετυμολογική της σύνδεση με μια μεμονωμένη λέξη που θα δίνεται

ε) αναζήτηση μιας νεοελληνικής λέξης σημασιολογικά ισοδύναμης με μια άλλη ξενικής προέλευσης νεοελληνική λέξη.

Ενδεικτικά θέματα για κάθε φάση επισυνάπτονται στην προκήρυξη του Διαγωνισμού.

Βραβεία

Έχουν θεσμοθετηθεί Βραβεία για τους τρεις (3) πρώτους νικητές του γραπτού διαγωνισμού για κάθε τάξη, ενώ προβλέπεται να δοθεί Έπαινος στους 10 πρώτους μαθητές/τριες για κάθε τάξη. Έπαινος θα δοθεί και στις τρεις πρώτες ομάδες της Β Φάσης. Επίσης θα δοθεί αναμνηστικό δίπλωμα σε όλους τους συμμετέχοντες/ουσες μαθητές/τριες.

Αναμνηστικά διπλώματα θα δοθούν στους φοιτητές/τριες που θα συμμετάσχουν ως εθελοντές/τριες.

Επιστημονική επιτροπή

Γεώργιος Παπαναστασίου, Αναπληρωτής Καθηγητής Τμήματος Φιλολογίας ΑΠΘ, Διευθυντής Ινστιτούτου Νεοελληνικών Σπουδών – Ιδρύματος «Μανόλη Τριανταφυλλίδη»

Βασίλειος Φυντίκογλου, Αναπληρωτής Καθηγητής Τμήματος Φιλολογίας ΑΠΘ

Μιχαήλ Γεωργιάδης, Συντονιστής Εκπαιδευτικού Έργου Φιλολόγων
Βασιλική Γκράτζιου, Φιλολόγος 1^{ου} Πειραματικού ΓΕΛ Θεσ/νίκης «Μανόλης Ανδρόνικος»
Αναστασία Γρηγοριάδου, Φιλολόγος 1^{ου} Πειραματικού ΓΕΛ Θεσ/νίκης «Μανόλης Ανδρόνικος»
Ευγενία Παγκουρέλια, Φιλολόγος 1^{ου} Πειραματικού ΓΕΛ Θεσ/νίκης «Μανόλης Ανδρόνικος» και Πειραματικού Σχολείου ΑΠΘ
Δέσποινα Ποιμενίδου, Φιλολόγος 1^{ου} Πειραματικού ΓΕΛ Θεσ/νίκης «Μανόλης Ανδρόνικος»
Δημήτριος Σαλονικίδης, Φιλολόγος 1^{ου} Πειραματικού ΓΕΛ Θεσ/νίκης «Μανόλης Ανδρόνικος»

Οργανωτική επιτροπή

Κων/νος Κεραμιδάς, Διευθυντής 1^{ου} Πειραματικού ΓΕΛ Θεσ/νίκης «Μανόλης Ανδρόνικος»
Βασιλική Γκράτζιου, Φιλολόγος 1^{ου} Πειραματικού ΓΕΛ Θεσ/νίκης «Μανόλης Ανδρόνικος»
Αναστασία Γρηγοριάδου, Φιλολόγος 1^{ου} Πειραματικού ΓΕΛ Θεσ/νίκης «Μανόλης Ανδρόνικος»
Ευγενία Παγκουρέλια, Φιλολόγος 1^{ου} Πειραματικού ΓΕΛ Θεσ/νίκης «Μανόλης Ανδρόνικος» και Πειραματικού Σχολείου ΑΠΘ
Δέσποινα Ποιμενίδου, Φιλολόγος 1^{ου} Πειραματικού ΓΕΛ Θεσ/νίκης «Μανόλης Ανδρόνικος»
Δημήτριος Σαλονικίδης, Φιλολόγος 1^{ου} Πειραματικού ΓΕΛ Θεσ/νίκης «Μανόλης Ανδρόνικος»

Γραμματειακή υποστήριξη

Τη γραμματειακή υποστήριξη θα αναλάβουν εθελοντές μαθητές/τριες και απόφοιτοι του Σχολείου.

Για το ΕΠΕΣ του Σχολείου

Ο
Πρόεδρος

Χαρίτων Πολάτογλου
Καθηγητής ΑΠΘ

Ο
Διευθυντής

Δρ Κων/νος Κεραμιδάς